

De azi începe viitorul! Să nu ne temem de AI! Gânduri la început de an universitar

Orice nou început de an universitar generează câte un tip de emoție specific pentru studenți, membrii lor de familie sau profesori. Tonurile grave din *Gaudeamus* sau cele vesele și pline de încredere din *Imnul Universității Spiru Haret* din 1 octombrie reprezintă pentru mine și acum, după 30 de ani de activitate didactică, același moment de melancolie și responsabilitate. Este semnalul unui nou început de drum.

Da, pentru studenții și masteranzii care intră în amfiteatrele zilelor acestea *viitorul chiar începe astăzi*. Pe cărămizile educației universitare se va construi cariera lor de mâine. Este adevărat că educația nu mai reprezintă strict cunoștințe, ci în primul rând abilități și competențe. Iar noi, cadrele didactice avem responsabilitatea să le dăm cele mai bune recomandări și cele mai importante cunoștințe utilizabile și în lumea viitoare în care aceștia le vor pune în practică. Trebuie să fim sinceri și să le spunem că la performanța lor viitoare va contribui, pe lângă ce au acumulat în ciclul educațional, dibăcia de care vor da dovadă în fața noilor provocări ale societății.

Anul acesta proiectarea viitorului celor aflați încă în amfiteatre are la bază o întrebare firească: ce schimbări va produce **inteligenta artificială**? Care va fi locul și rostul nostru în societatea și economia dominată de **inteligenta artificială**? Răspunsul se poate baza pe analiza efectelor pe care le-a avut până acum fiecare revoluție tehnologică sau pe estimările rezonabile ale tendințelor actuale.

Dintr-o anumită perspectivă, etapa utilizării pe scară mare a **inteligentei artificiale (AI)**, care a început deja, este ultima din seria de salturi tehnologice și de revoluții tehnico-științifice parcurse de omenire în decursul timpului. Aceeași teamă a existat la mecanizarea agriculturii, la

automatizarea proceselor industriale, la introducerea calculatorului în munca de birou și în viața socială. În deceniul 7 al secolului XX, celebrul ziar francez *Le Monde* vorbea despre mitul mașinii muncitoare de locuri de muncă. Se spunea că acest mit era mai vechi decât mașina însăși. Deși oamenii erau speriați la începutul fiecărui salt tehnologic, astăzi putem observa că temerile nu s-au justificat. Țările dezvoltate, cele care au avut cel mai rapid ritm de asimilare a progreselor științei și tehnicii, nu s-au confruntat cu șomaj de masă datorită acestuia. Din contră, au înregistrat un deficit cronic de personal care le-a obligat să importe și să integreze forța de muncă din străinătate.

Dacă vrem să descifrăm riguros tendințele de astăzi ale **inteligentei artificiale** putem spune că cele mai mari schimbări vor fi în domenii cu activități uniforme și repetitive. Profesiile cărora li se cere asumarea responsabilității personale și au grad înalt de individualizare vor rămâne mai puțin afectate de **inteligenta artificială**. Pentru economiști, de exemplu, funcțiile cheie și cele de conducere sau mare responsabilitate vor fi ajutate de tehnologie, dar nu pot fi eliminate, cel puțin pentru orizontul de timp previzibil. Apare de aici recomandarea pentru studenți și masteranzi: pe baza pregătirii dobândite anii aceștia să fie foarte buni, să fie chiar cei mai buni în activitățile prestate efectiv. Eu sunt convins că vor reuși! Nu pentru prestigiu, ci pentru <cantitatea de bani> pe care o vor primi.

În final, o urare plăcută studenților și masteranzilor: **mulți bani în carieră!!!**

Conf.univ.dr. Aurelian Virgil BĂLUȚĂ

Un nou an universitar

Mioara VERGU-IORDACHE

A început un nou an universitar. Dar...Mai trebuie studii superioare? Mai sunt necesare? La ce folosesc? Studiile superioare sunt „generaliste” sau de „nișă”? AI este prieten sau adversar, este un instrument sau un înlocuitor al propriei gândiri? Înveți ca „să ai” sau ca „să fii”? Ți-ai ales specializarea pentru că îți place sau pentru că trebuie? Ce faci după ce ești posesor de diplomă de licență? Dar de masterat? Unde îți cauți și îți găsești loc de muncă? Specializările din timpul școlarizării au legătură cu piața muncii? Este interesat angajatorul de studiile tale? Ce vrea acesta de la tine? Dar tu ce vrei de la el? Este util să vorbești și să scrii corect românește? Comportarea civilizată este un avantaj sau un dezavantaj în relațiile cu ceilalți, cu angajatorul, cu colegii, cu partenerii? Vrei să fii propriul angajator? Înveți la facultate cum să devii? Ce aștepti, de fapt, la finalizarea acestei etape de studiu?

Mi-ar plăcea ca fiecare student să-și răspundă la aceste întrebări, la unele dintre ele sau la altele care să aibă legătură cu viața lui, nu cu orgoliile părinților și rudelor, nu ca o demonstrație pentru nu știu cine. Mi-ar plăcea ca drumul care începe acum să conducă la fericirea, la bunăstarea, la bucuria de a fi și de a construi a fiecăruia.

Este și acesta un an atipic, într-un fel determinat de „neliniștea” politică, de refuzul decidenților de a lua în seamă solicitările studenților cu privire la baza materială, la burse, la etica din universități, la moralitatea academică. Dar și ceilalți ani au avut mult „original”! Desele schimbări și modificări ale schimbărilor i-au întărit pe tineri, i-au aruncat de multe ori în apă, fără cursuri de inițiere în înot!

Sper că astăzi, când Inteligența Artificială se înstăpânește, facultățile nu mai sunt dotate doar cu carcase de calculator, că dotările sunt pe măsura exigențelor unui învățământ de calitate. Probabil că profesorii vor veni la facultate, unde au condiții tehnice excelente, de unde vor preda studenților prezenți sau aflați acasă în fața unor „instrumente” inteligente. Că vor interacționa și vor învăța lucruri folositoare pentru viitoarea profesie, pentru excelență în viață. Că vor fi atrași în reale proiecte de cercetare în domenii teoretice și practice, că vor fi invitați să viseze, să creadă în posibilitățile lor, să lupte pentru a pune în aplicare idei noi, benefice. Ar fi extraordinar să-și descopere bucuria de a învăța, de a experimenta, de a pune în practică, de a fi independenți și responsabili.

Poate că acești tineri sunt generația care va renunța la păgubosul „merge și-aș”, care va înțelege că a lucra pe/cu calculatorul înseamnă mai mult decât rețele sociale de divertisment, că a cunoaște măcar o limbă străină merge dincolo de expresii uzuale ce reproduc replici din filme de acțiune, generația care va fi convinsă că a fi informat în mai multe domenii, a avea cultură generală nu este vetust, ci o poartă spre mai bine, mai mult, mai frumos.

A început un nou an universitar.

DE LA REFORMĂ LA PRACTICA DE ZI CU ZI ÎN ȘCOALA ROMÂNEASCĂ

Conf.univ.dr. Sebastian CHIRIMBU

Istoria recentă a învățământului românesc este marcată de numeroase reforme: schimbări de curriculum, de sisteme de evaluare, de structură a ciclurilor de învățământ și, mai recent, un nou cadru legislativ, prin Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023. Fiecare dintre aceste reforme a pornit de la intenții legitime, dar experiența arată că distanța dintre textul unei reforme și realitatea clasei poate fi considerabilă. O programă nouă poate fi predată cu metode vechi, iar un instrument modern de evaluare poate fi aplicat într-un spirit formal, fără să schimbe nimic în învățarea elevilor.

Fullan (2007) a formulat această problemă într-o frază devenită celebră în literatura despre schimbarea

educațională: schimbarea educațională depinde de ceea ce profesorii fac și gândesc. Nicio reformă nu poate ocoli cadrul didactic, pentru că el este cel care traduce intențiile politicilor în experiențe de învățare. Din această perspectivă, întrebarea esențială nu mai este doar „ce reformăm?”, ci și „cum ajunge schimbarea în clasă și cum rămâne acolo?”.

Răspunsul pe care îl propune acest articol este că puntea dintre reformă și practica de zi cu zi este construită din **bune practici**: moduri de lucru concrete, testate în realitatea școlii, care produc rezultate vizibile și pot fi împărtășite. Scopul articolului este de a prezenta câteva astfel de practici, cu fundamentarea lor teoretică și cu exemple ilustrative din viața școlii, și de a reflecta asupra condițiilor care le permit să se extindă.

» Pagina 7

AVEM NEVOIE DE SUCCES. EI/ELE NI-L OFERĂ!

Olimpiada Balcanică de Informatică pentru Juniori

România, locul I pe națiuni la Olimpiada Balcanică de Informatică pentru Juniori (JBOI) 2026, cu trei medalii de aur și una de bronz!

Felicitări,

• Andrei NEMȚIȘOR, clasa a VIII-a, Colegiul Național „Costache Negruzzi”, Iași, **medalie de aur absolut, cu cel mai mare punctaj al competiției**;

• Traian DANCIU clasa a VII-a, Liceul Teoretic Internațional de Informatică, București, **medalie de aur**;

• Vlad BONDOR, clasa a VIII-a, Liceul Teoretic Internațional de Informatică, București, **medalie de aur**;

• Vlad Ioan MUNTOIU, clasa a VIII-a, Colegiul Național de Informatică „Constantin Diaconovici Loga”, Timișoara, **medalie de bronz**.

Liderii echipei au fost prof. Eugen Nodea, Centrul Județean de Excelență Gorj, Târgu Jiu - team leader, și Ioan-Cristian Pop, student la Universitatea Politehnica București, deputy leader.

Olimpiada Balcanică de Informatică pentru Juniori (JBOI) s-a desfășurat în perioada 22-28 septembrie 2026, la Sarajevo, Bosnia și Herțegovina, și a reunit 55 de concurenți din 13 țări.

În urma rezultatelor obținute, România se plasează pe locul I în clasamentul pe națiuni, atât în funcție de punctajul total, cât și după numărul și valoarea medaliei obținute.

Felicitări tuturor elevilor medaliați, profesorilor, părinților și tuturor celor care au contribuit la acest succes!

La nivelul Ministerului Educației și Cercetării, coordonarea olimpiadei a fost asigurată de Direcția Olimpiade, Concursuri, Parteneriate și Educație Extracurriculară.

Olimpiada Balcanică de Informatică

Patru medalii pentru România: una de aur, două de argint și una de bronz!

Felicitări,

• Ștefan-Cătălin SAVU, clasa a XII-a, Colegiul Național „Ion Luca Caragiale” Ploiești, **medalie de aur**;

• Matei NEACȘU, clasa a XI-a, Liceul Teoretic Internațional de Informatică București, **medalie de argint**;

• Cezar-Luca MIRONOV, clasa a XI-a, Liceul Teoretic Internațional de Informatică București, **medalie de argint**;

• Luca-Valentin MUREȘAN, clasa a X-a, Liceul Teoretic Internațional de Informatică București, **medalie de bronz**.

Liderii echipei României au fost prof. Szabó Zoltan, Inspector Școlar, Inspectoratul Școlar Județean Mureș, și prof. Bogdan-Ioan Popa, Liceul Teoretic „Just 4 Kids” București.

Cea de-a 33-a ediție a Olimpiadei Balcanice de Informatică s-a desfășurat în perioada 14 - 20 septembrie 2026, la Tirana, Albania. La competiție au participat peste 75 de elevi din 18 țări: Albania, Bosnia și Herțegovina, Bulgaria, Cipru, Grecia, Italia, Republica Moldova, Muntenegru, Macedonia de Nord, România, Serbia, Slovenia și Turcia ca țări membre, Arabia Saudită, Georgia, Kârgâzstan, Turkmenistan și Ucraina ca țări invitate.

La nivelul Ministerului Educației și Cercetării, coordonarea olimpiadei a fost asigurată de Direcția Olimpiade, Concursuri, Parteneriate și Educație Extracurriculară.

Ministerul Educației și Cercetării sprijină participarea loturilor naționale ale țării noastre la olimpiadele internaționale prin acoperirea taxelor de participare și a costurilor deplasărilor, diurnă aferentă zilelor de ședere, precum și în organizarea și desfășurarea etapelor ce preced olimpiadele internaționale - etapele locale/județene/ municipale și naționale ale acestor competiții.

2000 de oameni au descoperit o nouă adresă în București: Strada de C'Arte #15

Foc și Cai pe Calea Victoriei 88

Biblioteca Centrală Universitară „Carol I” a devenit în ediția a XV-a a Festivalului Strada de C'Arte, un loc unde publicul și trecătorii au fost surprinși, pe rând, de muzică, poezie, foc și cai.

În cele cinci zile, BCU „Carol I” a primit, în cadrul tururilor în limba română și în limba engleză, curioși din **Marea Britanie, Germania, Belgia, Italia, Grecia, Ucraina, Rusia, Franța, Turcia și din țări francofone din Africa**, pentru care festivalul a devenit o ocazie de a descoperi una dintre clădirile emblematiche ale centrului Bucureștiului.

La statuia Regelui Carol I, **Dj UFe** și muzica live a atras iubitori de muzică. „**Marfă cu diamante**” a transformat spațiul din fața Aulei într-o scenă pe care au făcut show grupul **MARFĂ** și **Mike Godoroja & Blue Spirit**.

„**Roțile de foc**” puse în mișcare de Vlad Codescu și Roxana Iancu au schimbat pentru câteva minute aspectul întregii esplanade a bibliotecii.

Atelierul de artă ecvestră a fost coordonat de Filimon Iordache și Marilena Hristache. Caii **Sheik și Nero** au devenit parteneri ai unei demonstrații în care eleganța mișcării și disciplina au metamorfozat spațiul urban într-o platformă legendară.

Elevii și specialiștii: întrebări despre lumea în care trăim

Festivalul a debutat cu o dezbatere care a confirmat că generația digitală știe mai bine decât se presupune care sunt vulnerabilitățile mediului online – și dorește să fie tratată mai degrabă ca interlocutor decât ca destinatar al unor lecții preconfectionate. Aula BCU „Carol I” a primit 250 de elevi și profesori din peste cincisprezece licee

din București pentru dezbaterea „Cum recunoști o știre falsă?”. Dacă este adevărat că tinerii au de învățat de la adulți, discuția a arătat că și reciproca este valabilă. S-a vorbit despre *confirmation bias* – tendința utilizatorilor din mediul online de a căuta și accepta mai ușor surse care le confirmă propriile convingeri, dar și despre curajul de a pune întrebări, de a verifica și de a rămâne sceptic în fața unei informații care pare prea ușor de acceptat.

Un alt mod de a vorbi despre relația tinerilor cu lectura a fost propus prin **Boovie**. Pentru a transforma un roman într-un book-trailer de câteva minute, elevul trebuie să identifice esențialul, să înțeleagă conflictul și personajele, să elimine ceea ce este redundant și să traducă textul în imagine, ritm, sunet și montaj. Lectura devine astfel un exercițiu de analiză și creație. La masa rotundă organizată în cadrul Străzii de C'Arte, câștigătorii și coordonatorii proiectului au vorbit despre transformarea lecturii într-o experiență de echipă, de interpretare și de creație.

Pentru specialiști, ediția a XV-a a deschis, în același timp, mai multe direcții de reflecție asupra culturii, cercetării și tehnologiei. Colocviul național „**Ioan Bianu 170**” a readus în atenție personalitatea și contribuția celui care a avut un rol fundamental în dezvoltarea bibliologiei românești, în timp ce conferința „**Nouă Decenii de Sociologie Românească**” a recuperat contribuția lui Dimitrie Gusti la dezvoltarea acestei discipline.

Lansarea volumului „**Human-Led, AI-Enabled: A Practical Guide to Thriving in the AI Era**”, semnat de Mohammed Benzakour, eveniment realizat cu sprijinul CES Bucharest a pornit de la o idee centrală:

inteligenta artificială poate genera opțiuni, scenarii și formulări, dar discernământul rămâne uman. Responsabilitatea pentru consecințele unei decizii nu poate fi transferată unui sistem, iar un răspuns coerent nu este neapărat un răspuns corect. Verificarea, formularea unor întrebări precise, oferirea contextului relevant și capacitatea de a contesta și rafina răspunsurile sunt competențe esențiale în lucrul cu AI.

În aceeași zonă s-a înscris **MOVELIBRARY**, proiect lansat la BCU „Carol I” în cadrul festivalului și inițiat de Academia Oamenilor de Știință din România împreună cu BCU „Carol I” și alți actori instituționali. Proiectul urmărește constituirea unei platforme comune pentru schimbul de experiență și definirea unei strategii privind utilizarea inteligenței artificiale în bibliotecile din România.

Carte și patrimoniu

Lansarea volumului „**Hoteluri bucureștene în cărți poștale de epocă**”, de Nicolae Lupu, publicat la Editura Vremea, a urmărit istoria unor clădiri de referință de pe Calea Victoriei și transformările lor de-a lungul deceniilor. Cu acest prilej, **Poșta Română, a lansat cartea poștală aniversară a ediției a XV-a a Festivalului Strada de C'Arte**.

Lansarea volumului „**Gagici Miștoace, Scorpii Celebre & Tipi Fabuloși**”, semnat de Excelsa Exarhu și publicat la Editura Tracus Arte, propune o geografie personală, în care personaje, locuri și întâlniri sunt recompuse printr-o narațiune care îmbină textul cu ilustrațiile realizate de autoare. Dialogul a depășit formula obișnuită a unei lansări, aducând în discuție relația dintre literatură, artă și memorie.

Preocuparea pentru patrimoniu a fost reconfigurată de expoziția pentru „**Contribuțiile Familiei Regale la fondarea și extinderea Fundației Universitare: 1891-1948**”, realizată în colaborare cu Arhivele Naționale ale României, precum și de expoziția „**Bizant după Bizant. Imnul Acatist al Maicii Domnului reflectat în vechi tipărituri**”, realizată în parteneriat cu Biblioteca Sfântului Sinod și apreciată pentru calitatea cercetării și rafinamentul prezentării.

„Privită în 2011, ideea unui festival care aducea spectacole, concerte, film și artă stradală în jurul statuii Regelui Carol I era considerată neadecvată unei biblioteci universitare. Prima ediție a răspuns printr-un slogan care a devenit, în timp, o declarație de principiu: **Legalizăm traficul de cultură**.”

Cincisprezece ani mai târziu, Strada de C'Arte a schimbat teme, invitați și formate, dar nu și întrebarea de la care a pornit: dincolo de cum putem aduce publicul la cultură, la ce anume are nevoie să aibă acces acum? De la expoziții și concerte la debateri, teatru, film, artă ecvestră, întâlniri despre tehnologie și educație, festivalul a încercat, ediție după ediție, să răspundă acestei întrebări fără să devină previzibil.

Ceea ce a construit Strada de C'Arte în cincisprezece ani este, în fond, un reflex. Reflexul orașului de a reveni la bibliotecă pentru cultură, educație, întâlnire și pentru toate formele prin care cele șapte arte pot intra în dialog cu publicul”, a declarat conf. univ. dr. Mireille Rădoi, directorul Bibliotecii Centrale Universitare „Carol I”.

Urmăriți retrospectiva festivalului Strada de C'Arte accesând următorul link: <https://www.youtube.com/watch?v=beoTWAKij84>

Opinia națională

ISSN 1221-4019

ISSN 1841-4265 (online)

www.opinianaționala.ro

www.facebook.com/opinianaționala

Strada Fabricii nr. 46G, sector 6, București

Telefon/fax: 021 316 97 91

Centrală: 021 316 97 85, 021 316 97 86, 021 316 97 87,

interior 168

e-mail: opinia@spiruharet.ro

TEHNOREDACTARE: Vasilichia Dinu

Stimați cititori,

Dorim să fiți partenerii noștri în elaborarea publicației

Opinia națională. De aceea, vă adresăm invitația de a ne transmite opinii, informații, idei de larg interes național, pe care să le publicăm în edițiile viitoare. Așteptăm cu interes și propuneri privind conținutul publicației.

REVISTA OPINIA NAȚIONALĂ

este editată de

FUNDAȚIA ROMÂNIA DE MÂINE

Tiparul executat de

TIPOGRAFIA FUNDAȚIEI ROMÂNIA DE MÂINE

Răspunderea pentru conținutul textelor publicate aparține autorilor.

DESCHIDEREA ANULUI UNIVERSITAR

Facultatea de Științe Economice București

În data de 1 octombrie 2026 a avut loc deschiderea anului universitar și la Facultatea de Științe Economice București, din cadrul Universității Spiru Haret București. Ca în fiecare an au participat numeroși studenți, masteranzi, cadre didactice, cercetători și absolvenți, alături de profesori și conducerea Facultății

Din partea conducerii Universității „Spiru Haret” București a participat doamna Prorector prof.univ.dr. Luminița Pistol. Festivitatea a fost deschisă de către doamna Decan conf.univ.dr. Mariana Iatagan, care a felicitat toți participanții la eveniment. După intonarea imnului GAUDEAMUS IGITUR, doamna Decan a adresat un călduros „Bine ați venit!”, sau „Bine ați revenit!” la Facultatea de Științe Economice București, în anul universitar 2026-2027, deoarece în sala de festivități au participat mulți studenți din anii II și III la programele de studii CIG și Management.

Doamna Prorector prof.univ.dr. Luminița Pistol a dat citire cuvântul Rectorului Universității „Spiru Haret”, domnul conf.univ.dr. Aurelian A. Bondrea și a felicitat toți studenții și masteranzii prezenți. Doamna Decan a adresat cuvinte emoționante către studenți și masteranzi, precizând că este o zi plină de emoție, de speranță și de noi începuturi, pentru boboci, dar și pentru studenții și masteranzii din anii mai mari.

Apoi, au luat cuvântul cadrele didactice ale Facultății de Științe Economice București, care au adresat cuvinte de felicitare către studenți și masteranzi. Astfel, doamna

prof.univ.dr. Luminița Ionescu a urat bun venit tuturor studenților, dar în special celor din anul I de facultate, pentru alegerea făcută în domeniul științelor economice.

A luat cuvântul domnul conf.univ.dr. Aurelian Băluță, care a felicitat toți studenții și masteranzii pentru începerea noului an universitar, apoi le-a urat mult succes în cariera profesională și obținerea de rezultate deosebite pe plan material și profesional.

A luat cuvântul și doamna prof.univ.dr. Manuela Epure care a urat bun venit studenților și masteranzilor în noul an universitar și a explicat necesitatea procesului de învățare pe tot parcursul vieții. Au mai luat cuvântul doamna conf.univ.dr. Diana Crăciunaș și domnul conf.univ.dr. Dragoș Ungureanu.

Au luat cuvântul și reprezentanții studenților, respectiv, reprezentantul studenților în Consiliul Facultății, doamna Maria Moroșanu și doamna Adriana Cârstea, studentă de la anul III program de studii universitare de licență CIG, precizând că nu este niciodată prea târziu să te dezvolți. A luat cuvântul și doamna Simona Teodoru de la anul I program de studii universitare de licență Management, spunând că este pregătită pentru o nouă experiență și specializare.

Festivitatea s-a încheiat cu Imnul Universității „Spiru Haret” în aplauzele studenților și masteranzilor.

Prof.univ.dr. Luminița IONESCU,
Director, Departamentul de Științe
Economice București

Facultatea de Inginerie și Informatică

Dragi studenți, stimați colegi profesori și onorați invitați,

Este o deosebită onoare și bucurie să vă urez bun venit la deschiderea noului an universitar în cadrul Facultății de Inginerie și Informatică, care tocmai a împlinit 30 de ani de activitate în domeniul Matematică și Științele naturii.

Pentru cei care pășiți astăzi pentru prima dată pragul acestei facultăți, în calitate de studenți la licență sau master, vă felicit. Ați făcut o inspirată alegere. Practic ați ales un domeniu care nu doar că redefineste prezentul, dar proiectează, la propriu, viitorul întregii omeniri. Informatica nu mai este de mult timp doar o ramură a științei sau un sector economic; ea a devenit arhitectura pe care se sprijină societatea modernă, de la inteligența artificială și securitatea cibernetică, până la analiza marilor volume de date și transformarea digitală a fiecărei industrii.

În anii care urmează, laboratoarele noastre nu vor fi doar locuri unde învățați limbaje de programare (Python, C++, Java, JavaScript, SQL, Matlab, SPSS, Matematica etc.) sau concepte teoretice (limbaje formale, compilatoare, inteligență artificială, computer vision, învățare automată pentru analiza datelor etc.). Ele vor fi spații de experimentare, locuri în care veți învăța cum să gândiți critic, cum să abordați probleme abstracte și cum să transformați o linie de cod într-o soluție

cu impact real pentru comunitate. Dispunem de 30 de calculatoare DELL cu GPU care permit o procesare rapidă a informației prin algoritmi paraleli.

Vă îndemn să nu vă mulțumiți doar cu simpla prezență la cursuri. Implicați-vă în proiecte de cercetare, participați la hackathoane, adresați întrebări profesorilor voștri și lucrați în echipă. Tehnologia evoluează într-un ritm amețitor, iar cea mai valoroasă abilitate pe care o veți dobândi aici nu este stăpânirea unui anumit soft sau algoritmi, ci capacitatea de a învăța continuu și de a vă adapta la schimbare. Disciplinele din planul de învățământ sunt alese conform cerințelor pieței muncii.

Către colegii mei din corpul profesoral, îmi exprim profunda recunoștință pentru dedicarea cu care ghidați aceste generații. Responsabilitatea noastră este uriașă: nu doar transferăm cunoștințe, ci modelăm caractere și formăm liderii tehnologici de mâine.

Dragi studenți, universitatea este perioada în care aveți libertatea totală de a explora, de a greși și de a o lua de la capăt. Profitați din plin de fiecare zi. Codul pe care îl veți scrie aici va deveni fundația carierei voastre și, de ce nu, a lumii de mâine.

Vă doresc tuturor un an universitar plin de inspirație, inovație și succese remarcabile! Vă mulțumesc!

Decan,
Prof. univ. dr. Grigore ALBEANU

Stimate doamne Prorector,
Stimați invitați,
Doamnelor si domnilor profesori,
Dragi studenți și dragi boboci,

Bine ați venit la Facultatea de Științe Economice București. Este o zi plină de emoție, de speranță și de noi începuturi, pentru boboci, dar și pentru studenții și masteranzii din anii mai mari. Transmit un gând bun tuturor celor care ați decis să veniți la deschiderea festivă a anului universitar pentru a fi alături de noi.

Facultatea de Științe Economice vă primește cu bucurie, fie că sunteți studenți la programele de licență Management și Contabilitate și Informatică de Gestiune, fie că sunteți masteranzi la Managementul Integrat al Afacerilor sau Audit Financiar-Contabil.

Aparent sunt domenii de studii diferite, însă ambele vă pregătesc pentru aceeași lume: o lume în continuă schimbare, în care succesul depinde nu doar de ceea ce știi, ci și de capacitatea de a învăța, de a vă adapta și de a lucra împreună cu ceilalți.

Trăim într-o perioadă în care inteligența artificială transformă rapid modul în care învățăm, lucrăm și luăm decizii. Instrumentele bazate pe inteligență artificială vor deveni tot mai prezente în economie, în management, în contabilitate și în aproape toate profesiile pe care le veți practica în viitor. Unele activități se vor automatiza, iar altele vor fi profund transformate. De aceea, pregătirea voastră nu trebuie să însemne doar acumularea unor cunoștințe, ci și dezvoltarea capacității de a lucra inteligent cu noile tehnologii. Va fi important să știți nu doar să utilizați inteligența artificială, ci să înțelegeți limitele ei, să verificați informațiile pe care le oferă și să luați decizii bazate pe gândire critică, responsabilitate și cunoaștere.

În acest context, facultatea are un rol și mai important: să vă ofere nu doar răspunsuri, ci capacitatea de a pune întrebările potrivite. Tehnologia poate procesa informații și poate genera soluții, dar valoarea adăugată de voi va veni din creativitate, discernământ, capacitatea de a înțelege oamenii și de a transforma cunoștințele în decizii bune. Pregătirea pentru viitor înseamnă, așadar, să învățăm permanent și să fim pregătiți să ne adaptăm.

Mark Twain spunea: „Secretul progresului este să începi.”

Astăzi este ziua în care începeți. Vă invit ca anii pe care îi veți petrece în Facultate să nu însemne doar cursuri, examene și credite. Citiți! Întrebați! Implicați-vă! Participați la proiecte! Cunoașteți oameni! Învățați să lucrați în echipă! Învățați să vorbiți în public și, la fel de important, să ascultați! Pentru că diploma pe care o veți primi este importantă. Dar ce veți ști să faceți cu ceea ce ați învățat va fi și mai important.

Vor exista și momente dificile. Vor fi examene pe care nu le promovați la prima încercare, proiecte care nu merg cum ați planificat și zile în care veți spune: „Nu mai pot.”

În acele momente, amintiți-vă un lucru simplu: **Nu trebuie să vedeți întregul drum.**

Trebuie doar să faceți următorul pas. Michael Jordan spunea: „Am eșuat iar și iar și iar în viața mea. Și de aceea am reușit.” Nu vă fie teamă de greșeli. O greșală din care învățați nu este un eșec, ci o parte din formarea voastră. Nu vă comparați permanent cu ceilalți. Fiecare are propriul ritm, propria poveste și propriile obstacole. Important este să fiți, la sfârșitul acestui an universitar, puțin mai buni decât sunteți acum.

Dragi colegi,
În această zi, vreau să vă mulțumesc și dumneavoastră, pentru că știu că în spatele fiecărui curs, al fiecărui seminar, al fiecărui examen și al fiecărui student care reușește există muncă, răbdare și responsabilitate. Rolul nostru nu este doar să transmitem informații și să evaluăm cunoștințe. Rolul nostru este să formăm oameni capabili să gândească, să analizeze, să ia decizii și să aibă încredere în propriile forțe. Și cred că aceasta este una dintre cele mai frumoase responsabilități pe care le avem ca dascăli.

Vă mulțumesc, pentru profesionalism, pentru implicare și pentru faptul că, împreună, construim nu doar o facultate, ci o comunitate academică.

Dragi studenți, aș vrea să închei cu câteva gânduri:

Nu vă cer să fiți perfecți, vă cer să fiți curioși.

Nu vă cer să nu greșiți, vă cer să învățați din greșeli.

Nu vă cer să știți acum unde veți fi peste zece ani, vă cer să faceți astăzi un pas în direcția în care vreți să mergeți.

Și, mai ales, nu vă fie teamă să visați! Walt Disney spunea: „**Toate visurile noastre pot deveni realitate, dacă avem curajul de-a le urma!**”

Așadar, visați!
Visați la o carieră frumoasă!
Visați la proiecte importante!
Visați la propria afacere!
Visați la o lume pe care să o puteți influența prin munca voastră!
Dar, după ce visați, munciiți!
Pentru că visul este începutul!
Munca este drumul!

Iar perseverența este ceea ce vă ajută să ajungeți la destinație.

Vă mulțumesc ca ați ales **Facultatea de Științe Economice București** și vă doresc mult succes în noul an universitar!

Nu uitați: urmați-vă visul, oricât de anevoios ar părea drumul!

Decan,
Conf.univ.dr. Mariana IATAGAN

DESCHIDEREA ANULUI UNIVERSITAR

Facultatea de Medicină Veterinară

„Ne așteaptă un an universitar plin de provocări: adaptarea la schimbare și la noile tehnologii, utilizarea AI în educație și cercetare, internaționalizarea experienței universitare și menținerea calității în educație. Studenții anului I vor avea ocazia să parcurgă cursul Tehnologia 3D și Realitatea virtuală (VR) în medicina veterinară, am dat startul zilele acestea unui nou proiect internațional în care facultatea noastră este partener - HORIZON-MSCA-2025-SE-01-01, Federated Learning for Antimicrobial Resistance Surveillance – FLAMR, ID 101299901, 01/09/2026-31/08/2030 și suntem în plin proces de dotare a Clinicii universitare. Facultatea de Medicină Veterinară *Spiru Haret* este singura facultate din țară care are și un serviciu de radiologie mobilă, autorizat.

Rămâneți aproape, multe evenimente frumoase vor fi prezentate în curând!

Vă urăm mult succes în anul universitar 2026-2027!”

Ziua de 1 octombrie 2026 a adus din nou împreună studenți, cadre didactice și membri ai comunității noastre academice, într-un moment care înseamnă mai mult decât deschiderea oficială a unui nou an de studiu.

Înseamnă revederi, emoția unui nou început, planuri, provocări și, mai ales, oameni. Oameni care predau, oameni care învață, oameni care aleg să construiască împreună.

Pentru studenții anului I, aceasta este prima zi dintr-un drum care, peste șase ani, va purta un nume simplu și atât de important: medic veterinar. Vor urma primele cursuri, primele stagii, primele emoții, primele reușite și, cu siguranță, multe momente pe care astăzi încă nu au

cum să le intuiască. Le dorim să păstreze curiozitatea cu care au intrat pentru prima dată în facultate și să nu uite niciodată de ce au ales această profesie.

Pentru studenții anului VI, începutul acestui an are o emoție cu totul diferită. Este ultimul lor „prim curs”, ultimul an petrecut ca studenți și începutul trecerii către profesia pentru care s-au pregătit în toți acești ani. În fața lor sunt ultimele examene, ultimele stagii, lucrarea de licență, dar și momentul în care „voi deveni medic veterinar” începe să se transforme, încet, în „sunt medic veterinar”.

Între anul I și anul VI se află sute de ore de curs, practică, întrebări, emoții, încercări, prietenii și experiențe care formează nu doar profesioniști, ci și oameni.

Pentru cadrele noastre didactice, fiecare generație înseamnă o nouă responsabilitate și o nouă bucurie: aceea de a însoți studenții de la primele noțiuni până la momentul în care sunt pregătiți să își asume propria profesie.

În clipul de astăzi vă invităm să îi revedeți pe câțiva dintre oamenii care vor fi alături de studenții noștri pe parcursul acestui an universitar.

Bun venit, anul I! Povestea voastră abia începe.

Bun venit în ultimul an, anul VI! Bucurați-vă de el - va trece mai repede decât credeți.

Iar tuturor studenților noștri, de la anul I până la anul VI, le dorim un an în care să învețe mult, să întrebe și mai mult, să aibă curajul să greșască și să crească, iar la final să poată spune, cu toată convingerea:

„A meritat!”

Decan,
Prof.univ.dr. Violeta-Elena SIMION

3, 2, 1...Start noului an universitar la Facultatea de Educație Fizică și Sport!

Studenții și cadrele didactice s-au reunit pentru un nou început, cu energie și multe obiective pentru perioada care urmează.

„Le dorim tuturor studenților să transforme fiecare provocare într-un pas înainte și să profite de toate oportunitățile pe care le vor întâlni la #USH.

Mult succes în noul an universitar!”

Facultatea de Științe Economice Câmpulung

Educație, aspirații și noi perspective

Conf.univ.dr. Cristina NĂFTĂNĂILĂ
Conf.univ.dr. Laurenția AVRAM

Pe 1 octombrie 2026, Facultatea de Științe Economice Câmpulung din cadrul Universității „Spiru Haret” a deschis porțile unui anului universitar 2026–2027, într-o atmosferă de sărbătoare, emoție și bucurie.

La acest moment festiv au participat studenții programului de studii universitare de licență *Contabilitate și informatică de gestiune*, masteranzii programului de studii de universitare de master *Contabilitate și managementul afacerilor*, precum și elevii Colegiului Terțiar Nonuniversitar „Spiru Haret” Câmpulung, invitați să fie alături de comunitatea academică și să își cunoască colegii.

Festivitatea a debutat cu intonarea imnului *Gaudeamus Igitur*, urmată de mesajul Rectorului Universității „Spiru Haret”, conf. univ. dr. Aurelian A. Bondrea, citit de către doamna Decan, conf. univ. dr. Laurenția Avram.

În continuare, a fost prezentat colectivul de cadre didactice al facultății, iar atmosfera a fost completată de intervențiile invitaților, care au transmis mesaje de bun venit și încurajare pentru noul an universitar.

Un moment aparte l-a constituit alocuțiunea domnului David Solomon, director al Agenției Băncii *Transilvania* din Câmpulung, colaborator al facultății în cadrul activităților de practică de specialitate desfășurate de studenți. Acesta a fost însoțit de colega sa, doamna Mihaela Puchici, specialist în cadrul agenției. Prezența reprezentanților mediului economic reconfirmă importanța parteneriatului dintre mediul academic și cel profesional, în pregătirea viitorilor specialiști. Cuvinte de bun venit și gânduri de încurajare au adresat, de asemenea, studenților și masteranzilor, domnul prof. univ. dr. Nica Dumitru, conf. univ. dr. Robert Dragomir și conf. univ. dr. Viorica Bragă.

Un nou an universitar înseamnă mai mult decât cursuri și examene. Înseamnă întâlniri, experiențe, descoperiri, provocări și șansa de a construi împreună un viitor mai bun.

Le dorim tuturor studenților, masteranzilor dar și elevilor mult succes, curaj, perseverență și încredere în propriul potențial! Ne dorim să fie implicați, să participe activ la viața academică și să transforme fiecare experiență într-un pas înainte în dezvoltarea lor personală și profesională.

Bun venit în noul an universitar 2026–2027! Să fie un an cu realizări, inspirație și împliniri!

Conducerea Facultății de Științe Juridice și Științe Economice Constanța le-a urat studenților, bun venit și mult succes în noul an universitar:

„Să aveți parte de rezultate frumoase, proiecte reușite, experiențe valoroase și cât mai multe momente de care să vă amintiți cu drag.

Împreună învățăm să avem succes!”

Tot în data de 1 octombrie, ora 11:00, studenții au fost invitați la conferința de finalizare a proiectului „Competențe

sustenabile pentru o societate dinamică” organizat de Universitatea „Spiru Haret”, prin Facultatea de Științe Juridice și Științe Economice Constanța.

Evenimentul aduce împreună studenți, cadre didactice și reprezentanți ai mediului de afaceri.

Echipa de implementare va prezenta obiectivele și rezultatele proiectului, precum și posibilitățile de continuare și valorificare a acestora după încheierea sa.

O întâlnire dedicată educației, colaborării și dezvoltării competențelor pentru viitor.

Începutul noului an universitar la Facultatea de Științe Juridice și Științe Administrative București.

Studenții și cadrele didactice s-au reunit cu obiective, proiecte și experiențe

care vor contura lunile ce urmează. „Le urăm bun venit bobocilor care încep experiența de #StudentLaUSH și mult succes studenților care continuă drumul spre profesia pe care și-au ales-o. Să fie un an cu rezultate frumoase și cât mai multe reușite!”

DESCHIDERE ANULUI UNIVERSITAR

Facultatea de Psihologie și Științele Educației Brașov

Astăzi am deschis împreună un nou an universitar.

Fiecare început de an universitar are o emoție aparte. Pentru unii dintre studenții noștri este începutul unui drum nou, cu întrebări, așteptări și multe lucruri încă necunoscute. Pentru ceilalți este o reîntâlnire cu un loc, cu profesori și colegi care au devenit deja parte din parcursul lor.

Dincolo de cursuri, examene și diplome, mi-aș dori ca facultatea noastră să rămână, înainte de toate, o comunitate. Un spațiu în care exigența academică să meargă firesc alături de dialog, respect și înțelegere, în care profesorii și studenții să poată învăța unii de la ceilalți și să crească împreună.

Poate cu atât mai mult în domeniile noastre, în care în centrul profesiei se află întotdeauna omul, formarea nu poate însemna doar acumularea de cunoștințe. Înseamnă responsabilitate, experiențe, întâlniri, alegeri și, uneori, oameni care ne schimbă parcursul.

Îmi doresc ca studenții care ne trec pragul să plece de aici bine pregătiți pentru profesia pe care și-au ales-o, dar și cu sentimentul că anii petrecuți în facultate au însemnat ceva pentru ei. Că au fost văzuți, ascultați, provocați să devină mai buni și sprijiniți atunci când au avut nevoie.

Iar peste ani, când își vor aminti de facultate, mi-ar plăcea să nu își amintească doar cursurile sau examenele, ci și oamenii pe care i-au întâlnit aici și felul în care s-au simțit făcând parte din această comunitate.

Le spun, așadar, bun venit celor care ni se alătură astăzi pentru prima dată și bine ne-am regăsit tuturor celor care continuă drumul alături de noi.

Să avem un an universitar 2026–2027 cu sens, cu reușite, cu oameni buni aproape și cu experiențe care să merite păstrate mult timp după ce anii de facultate se vor fi încheiat.

Decan, Lect. univ. dr. Alexandra GOLOGAN

Facultatea de Științe Juridice și Științe Economice Brașov

Dragi studenți, dragi colegi, distinși invitați,

Înainte de toate, celor care pășesc pentru prima dată în această facultate le spun cu toată căldura: bine ați venit!

Pentru voi, cei din anul I, începe astăzi o etapă importantă și inedită. Veți descoperi nu numai discipline noi și exigențe diferite, ci și oameni, idei și experiențe care vă vor însoți mult timp de acum înainte.

Facultatea nu înseamnă doar cursuri, seminare, examene, colocvii sau sesiuni de restanțe. Înseamnă o perioadă de formare, de autodisciplină și, poate cel mai important, capacitatea de a vă construi propriul mod de a gândi și de a vă raporta la profesia pe care ați ales-o, deloc ușoară. Facultatea de drept este una umanistă și are rolul de a forma un anumit mod de a gândi. În timp, studentul învață să caute temeiul juridic, să compare, să interpreteze și să argumenteze. Învață că legea nu este o simplă succesiune de articole, ci un sistem care trebuie înțeles în ansamblu, în relație cu principiile de drept, cu jurisprudența și cu realitatea socială.

Celor care reveniți în anii mai mari le spun: bine ați revenit. Aveți deja experiența vieții universitare, iar de la voi așteptăm maturitate, implicare și continuitate.

Iar nouă, profesorilor, ne revine aceeași responsabilitate de fiecare dată: să oferim o educație serioasă, actuală și demnă de încrederea studenților noștri.

Trăim într-o perioadă în care lumea profesională se schimbă rapid, iar tehnologia transformă profund modul în care ne-am raportat până acum, pe de o parte la transmiterea de cunoștințe, iar pe de altă parte la modul de accesare a informațiilor. Inteligența artificială poate genera un text în câteva secunde, poate analiza cantități uriașe de informații și poate oferi răspunsuri înainte ca noi să terminăm întrebarea. Poate că provocarea generației voastre nu va fi să demonstrați că puteți concura cu inteligența artificială. Va fi să păstrați și să cultivați tocmai ceea ce vă face de neînlocuit ca oameni: conștiința, discernământul, responsabilitatea, empatia și curajul de a decide atunci când nicio formulă nu poate decide în locul vostru.

Dragi studenți, dați valoare acestor ani! Nu îi lăsați să treacă doar între cursuri, examene și sesiuni, ci transformați-i într-un timp al descoperirii și al unei formări reale.

De astăzi, această facultate vă aparține și vouă. Luați din ea tot ceea ce vă poate face mai buni!

Bine ați venit, dragi boboci! Bine ați revenit tuturor!

Decan, Conf.univ.dr. Camelia OLTEANU

Facultatea de Psihologie și Științele Educației București

Deschiderea anului universitar a însemnat revederi, emoția primelor zile de facultate și bucuria unui nou început pentru bobocii care pășesc pentru prima dată în comunitatea haretistă.

„Încep luni în care fiecare curs, proiect și experiență poate aduce ceva nou: oameni, idei, perspective și pași importanți spre viitoarea carieră.

Le dorim tuturor studenților să se bucure de această etapă, să profite de oportunitățile care îi așteaptă și să transforme anul universitar într-unul plin de experiențe frumoase și reușite.

Mult succes în noul an universitar!”

Primii pași: deschiderea anului universitar la Facultatea de Psihologie și Științele Educației București

Conf.univ.dr. Sebastian CHIRIMBU

Există o liniște aparte în dimineața în care se deschide un nou an universitar. Holurile, care până ieri erau goale, se umplu de pași grăbiți, de priviri curioase și de emoții pe care nimeni nu le spune cu voce tare. Pentru cei care trec pentru prima dată pragul Facultății de Psihologie și Științele Educației, această zi nu este doar începutul unor cursuri, ci începutul unui drum spre oameni.

Pentru că, în fond, despre asta este vorba aici: despre oameni. Viitorul psiholog va învăța să asculte ceea ce nu se spune, să înțeleagă tăcerile și să ofere sprijin acolo unde cineva se simte singur. Viitorul pedagog va învăța că fiecare copil poartă în el o lume întreagă și că rolul său nu este doar să transmită cunoștințe, ci să aprindă curiozitatea, încrederea și bucuria de a descoperi.

Primii pași contează mai mult decât par. Nu pentru că trebuie să fie perfecți, ci pentru că din ei se naște atitudinea cu care vei parcurge tot drumul. Întrebările pe care îndrăznești să le pui, deschiderea față de colegi, răbdarea cu tine însuși atunci când ceva nu iese din prima, toate acestea sunt, de fapt, primele lecții de psihologie și pedagogie. Înainte de a-i înțelege pe ceilalți, înveți să te înțelegi pe tine.

Vor fi zile în care teoria va părea grea, iar drumul lung. Vor fi însă și momente în care un concept învățat la curs îți va lumina o amintire, o relație sau un gest de

zi cu zi. Atunci vei simți că ai ales nu doar o profesie, ci un mod de a privi lumea, cu mai multă blândețe și mai multă înțelegere.

Dragi studenți, bine ați venit acasă, într-o comunitate care crede în puterea empatiei și a educației. Profesorii voștri nu vă așteaptă doar cu cursuri și seminare, ci și cu încrederea că, peste câțiva ani, veți fi voi cei care vor schimba, încet și sigur, viața.

Faceți primii pași cu inimă deschisă. Restul drumului îl vom parcurge împreună.

Și în calitate de tutore la specializarea Pedagogia Învățământului Primar și Preșcolar anul III vă urez: *Un an universitar frumos, plin de descoperiri și de oameni buni alături!*

Președintele Consiliului Județean Dolj, domnul Cosmin Vasile, a participat la Festivitatea de deschidere a anului universitar la **Facultatea de Științe Juridice, Economice și Administrative Craiova** din cadrul Universității „Spiru Haret”.

„Am participat astăzi la deschiderea noului an universitar la Universitatea „Spiru Haret” la invitația prof.univ.dr. Gheorghe Bică, prorectorul Universității, într-un moment care marchează

începutul unei noi etape pentru sute de studenți. Universitatea a construit la Craiova un mediu academic dinamic, în care educația, profesionalismul și apropierea de realitățile societății merg împreună.

Le doresc tuturor studenților un an cu rezultate bune, cu oameni de la care să învețe și, mai ales, cu încrederea că ceea ce construiesc astăzi va conta în viitorul lor. Mult succes tuturor studenților în noul an universitar!”

VITRALII

Critica prostiei pure

Immanuel Kant a avut nefericita idee de a ne atrage atenția că lumea nu este obligată să existe doar pentru că noi o percepem. Lucrurile nu capătă existență fiindcă retina noastră le înregistrează, urechea le aude sau degetul le pipăie. Realitatea nu are nevoie de aprobarea noastră pentru a fi... reală. Pare o observație banală. De fapt, este una dintre cele mai devastatoare lovituri administrate vreodată orgoliului omenesc. Pentru că omul modern a reușit să transforme această lecție într-un principiu exact invers: dacă eu nu percep ceva, acel ceva nu există; dacă eu nu cred în el, este fals; dacă eu nu înțeleg, este absurd; dacă mă contrazice, este dușman. Astfel, totul devine o anexă a unui ego saturat de infatuare, orgoliu, prejudecăți. Pe scurt, de prostie. Prostul contemporan nu mai seamănă cu cel de odinioară. El are convingeri, certitudini, vocabular elaborat, conturi pe rețele sociale, și uneori, funcții de conducere. Nu mai este clasicul lipsit de inteligență – e activ, militant, mesianic. Nu acceptă să fie corectat sau contrazis. Știe totul înainte de a afla, nu ascultă, nu verifică, nu compară și este caracterizat de o încăpățănare atroce: fără el, lumea nu ar putea exista, nimic nu i-ar supraviețui. Pe stradă, fenomenul este vizibil. În trafic, fiecare conducător auto este convins că restul populației a primit permisul din greșeală. Pe rețelele sociale, fiecare cetățean devine specialist instantaneu în economie, medicină, educație, drept, războaie, climă, istorie și, eventual, în meandrelor evoluției Universului. În spațiul public, opinia personală este adesea confundată cu competența, iar certitudinea cu inteligența. În politică, lucrurile capătă o frumusețe aproape suprarealistă. Politicianul mediocru are o caracteristică admirabilă: nu se îndoiește niciodată de sine. Cu cât știe mai puțin, cu atât este mai categoric. Cu cât problema este mai complicată, cu atât soluția lui este mai ineptă. Cu cât realitatea îl contrazice mai violent, cu atât explică mai ferm că ea, realitatea, este de vină. Pentru că societatea nu poate progresa prin acumularea unor egouri care se înghesuie pe aceeași treaptă și nu vor să sară pe următoarea. Pe cea de sus. Progresul presupune colaborare, iar colaborarea presupune recunoașterea limitelor proprii persoane. Nimeni nu construiește singur o civilizație. Nici măcar geniile. Doar prostul care se consideră geniu permanent nu mai are nevoie de ceilalți. El are nevoie doar de spectatori. Și, dacă spectatorii nu-l aplaudă, îi devin dușmani.

Oamenii din această categorie au nevoia aproape religioasă de a fi unici. Nu diferiți, ci atotștiutori și atotștiutori, indispensabili în sensul de revelație. Își construiesc în jurul propriei persoane un mic sistem solar în care toate celelalte inteligențe sunt niște planete secundare, bune cel mult pentru a reflecta lumina Soarelui personal. Colaborarea devine, în aceste condiții, o umilință. A recunoaște că altul știe ceva ce ei nu știu pare o cedere de teritoriu. A cere sfatul cuiva seamănă cu o capitulare. A spune „nu știu” a devenit aproape un delict moral. În schimb, „eu știu mai bine” este rostit cu siguranța unui decret divin, chiar și atunci când emițătorul acestei certitudini habar n-are despre ce vorbește. Este nevoia patologică de confirmare a calității de zeu. „Lumea există pentru că eu îi dau voie să existe.” Astfel se cascadează, în cel mai kantian mod posibil, prăpastia între realitate și delir, iar falsului zeu începe să-i placă să trăiască pe marginea ei și să ne tragă pe toți după el. Faptele devin accesorii. Dovezile – o crimă. Nu mai este nevoie ca adversarul să fi făcut ceva. Este suficient să gândească altfel. De la indignare la insultă și apoi la apelarea justiției, nu mai e decât un pas mic pentru omenire, dar mare pentru ignoranțul care îl face. Fiindcă, în haine cu țesătură academică, prostul poartă numele de „ignorant”. E mai elegant așa, dar la fel de periculos. El aprinde lumina în vreo încăpere, însă nu o percepe decât ca pe fulgerul din mâinile lui. Incapacitatea de a colabora, de a negocia, de a recunoaște o idee bună venită din partea altuia ne-a înghesuit pe toți într-o sticlă cu dopul blocat. Adevărata problemă a epocii noastre nu este lipsa informației. Dimpotrivă. Avem prea multă informație și prea puțini oameni care să o înțeleagă. Ignoranța de astăzi nu mai este întunericul de dinaintea luminii. Iar dacă într-o zi vom ajunge să confundăm căderea cu zborul, și golul cu libertatea, nu va mai fi nevoie de nicio catastrofă climatică, economică sau socială. Vom fi reușit singuri să ne prăbușim în abis.

Dragoș CIOCĂZAN

Reuniunea Teatrelor Naționale Românești 2026 – o întâlnire cu valențe culturale frățești

9-21 septembrie 2026

REUNIUNEA TEATRELOR NAȚIONALE ROMÂNEȘTI

Suntem ceea ce iubim...

www.reuniune.md

Reuniunea Teatrelor Naționale Românești, manifestare de mare respirație artistică, se dovedește a fi o ocazie rară pentru spectatorii din Republica Moldova și alte vecinătăți de a avea acces la unele dintre cele mai apreciate producții teatrale ale momentului – spectacole premiate, nominalizate la importante distincții și selectate în mari festivaluri de teatru. În perioada 9–21 septembrie 2026, Chișinăul a devenit, timp de aproape două săptămâni, capitala teatrului românesc european.

18 teatre din România, Republica Moldova și Ucraina au prezentat 23 de spectacole, reunite într-un program amplu de 43 de evenimente. Repertoriul ediției din acest an a fost unul divers, construit pentru toate gusturile, vârstele și preferințele.

Publicul a putut redescoperi mari texte ale dramaturgiei universale: Shakespeare, cu „Richard al III-lea”, de la Teatrul Național „Mihai Eminescu” Chișinău, și „Romeo și Julieta”, de la Teatrul Național Târgu Mureș; Eugene O’Neill, cu „Lungul drum al zilei către noapte”, Teatrul Național Sibiu, cel mai bun spectacol și cel mai bun actor la Premiile UNITER 2025, „Revizorul” de Gogol, Teatrul Național Bălți. Istoria recentă și felul în care trecutul continuă să ne modeleze prezentul se regăsesc în „Bolnavii”, Teatrul Național Timișoara, „9 RUȘINI și alte tablouri scandaloase din istoria recentă a României”, Teatrul Național Cluj-Napoca și „Iubitul meu dușman”, Teatrul Național Craiova, ambele selectate în Festivalul Național de Teatru 2026, „Oameni care dispar”, Teatrul Național „Mihai Eminescu” și „Noaptea scrisă cu roșu”, Teatrul fără Nume din Chișinău, despre suferința omului care trăiește cu războiul în casă: „Și ce va fi cu noi acum?”, Teatrul „Alexie Mateevici”. Spectacole despre

fragilitatea psihicului uman, identitate, relațiile dintre generații și căutarea armoniei în raporturile dintre oameni: „Dincolo de uitare”, Teatrul Național Sibiu, „Alaska”, Teatrul Național Târgu Mureș, „E grozav s-o iei razna”, Teatrul „Luceafărul”, „Gardenia”, Teatrul Cahul, și „Sfaturile Melaniei”, de la Teatrul Național „Mihai Eminescu” Chișinău. O notă aparte o aduc cele două episoade ale unei comedii dulcea-amare despre lumea satului și felul în care se înțeleg oltenii: „Moroi și păpădii” și „Ceasu’ și cămașa miresii. Nunta”, Teatrul Național București, iar despre cum se înțeleg moldovenii – cu umor, nostalgie și multă tandrețe – este „Regina nopții”, Teatrul „Fani Tardini” Galați, spectacol cu 4 nominalizări la Premiile UNITER 2024, și Premiul UNITER pentru cea mai bună actriță în rol principal, actrița Oana Mogoș. Se poate descoperi jocul, forța și fascinația cuvintelor în „Cabaretul cuvintelor”, chiar în regia autorului Matei Vișniec, Teatrul „Matei Vișniec” Suceava. Un reper important al ediției: „Digul și alte povestiri”, în regia lui Radu Afrim, Teatrul Național Iași. Ediția a XI-a a Reuniunii Teatrelor Naționale Românești s-a încheiat cu spectacolul „Caligula” de Albert Camus Teatrul Național Academic „Ivan Franko” din Kyiv.

Evenimentul s-a desfășurat sub Înaltul Patronaj al Președintei Republicii Moldova și al Președintelui României.

Inițiat și organizat de Teatrul Național „Mihai Eminescu”, proiectul RTNR este finanțat de Ministerul Culturii al Republicii Moldova, Ministerul Culturii al României, de Institutul Cultural Român și reprezentanța sa la Chișinău, Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu”.

George V. GRIGORE

REPUBLICA MOLDOVA

Eveniment desfășurat sub Înaltul Patronaj al Președintei Republicii Moldova

PREȘEDINȚIA REPUBLICII MOLDOVA

ROMÂNIA

Eveniment desfășurat sub Înaltul Patronaj al Președintelui României

PREȘEDINȚIA ROMÂNIEI

Inițiat și organizat de Teatrul Național „Mihai Eminescu”, proiectul RTNR este finanțat de Ministerul Culturii al Republicii Moldova, Ministerul Culturii al României, de Institutul Cultural Român și reprezentanța sa la Chișinău, Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu”.

Invitații în lumea artelor plastice

Pictorița BAKI Ildikó, un artist cu lucrări impresionante

Navigând cotidian în spațiul infinit al internetului, am descoperit o pictură aparte, cu un subiect special. Este un tablou semnat de doamna Baki Ildikó.

Încerc să aflu câteva detalii chiar de la autoarea lucrării.

– Cum a apărut acest proiect, ideea de a picta acest subiect?

– Motivul nașterii acestei lucrări este de fapt dublu. În cadrul galeriei „Unirea” din Tg. Mureș, pe 23 septembrie am vernisat expoziția colectivă intitulată „Focul”. Acesta a fost ideea care a dat naștere acestei lucrări, însă tema lucrării ascunde ceva mult mai profund.

– Ce tehnică ați folosit, ulei, acrilic? Ce dimensiuni are?

– Am ales să pictez o lucrare de 50/70 realizată în culori acrilice intitulată simbolic „Eu pasărea Phoenix”. Tot așa cum pasărea Phoenix renaște din propria cenușă și eu încerc să revin la o viață normală după o grea încercare,

pierderea omului drag de lângă mine. Acesta este motivul să pictez o lucrare care să aibă în centrul atenției chiar pasărea Phoenix, dar și faptul să-mi pot exprima cumva sentimentele acolo unde cuvintele ar fi de prisos.

– Care sunt următoarele manifestări expoziționale la care veți participa?

– În acest an nu preconizez să am nici o expoziție personală, dar voi participa cu drag la toate expozițiile colective din cadrul asociației noastre.

– La final, vă rugăm să transmiteți un mesaj numeroșilor oameni care vă admiră tablourile fie în realitate, fie pe internet!

– În momentul de față nu știu ce mesaj aș putea trimite? Pe scurt doar atât: poate uneori viața ne pune la încercări foarte grele și poate ne simțim copleșiți de durere și de sentimente negative, însă, nu trebuie să ne lăsăm pradă tristeții. Având în față motivul păsării Phoenix și noi trebuie să ne ridicăm, să revenim după durere, să ne continuăm drumul și să dăm tot ce avem mai bun în noi. Este poate cel mai greu lucru de realizat, dar cu credință totul este posibil.

– Să vedem acum și alte lucrări semnate de dumneavoastră.

CARE ESTE CONCLUZIA? Impresionante toate tablourile. Felicitări din toată inima pentru tot ce ați realizat!

Aristotel BUNESCU

<https://agentiadepresaculturalasisportiva.wordpress.com>

DE LA REFORMĂ LA PRACTICA DE ZI CU ZI ÎN ȘCOALA ROMÂNEASCĂ

Ce înseamnă o bună practică în educație

Termenul de „bună practică” este folosit frecvent, uneori chiar excesiv, pentru orice activitate reușită sau pentru orice proiect care arată bine într-un raport. Pentru a avea valoare, conceptul trebuie însă delimitat. O bună practică în educație poate fi definită ca un mod de lucru sau o intervenție care a fost aplicată efectiv într-un context real, a produs rezultate pozitive demonstrabile asupra învățării sau bunăstării elevilor și poate fi adaptată și utilizată și în alte contexte.

Din această definiție rezultă câteva criterii:

- **eficacitatea** – practica produce efecte observabile, susținute de dovezi, nu doar de impresii;
- **relevanța** – răspunde unei nevoi reale a elevilor, a profesorilor sau a școlii;
- **transferabilitatea** – poate fi preluată și adaptată de alți profesori sau de alte școli;
- **sustenabilitatea** – poate fi menținută în timp, fără resurse excepționale;
- **fundamentarea** – se sprijină pe principii pedagogice și, pe cât posibil, pe rezultatele cercetării.

Criteriul fundamentării merită subliniat. Hattie (2009), în sinteza sa asupra a sute de meta-analize privind factorii care influențează învățarea, a arătat că aproape orice intervenție produce un anumit efect pozitiv, dar că diferențele dintre intervenții sunt mari. Întrebarea potrivită nu este, așadar, „funcționează?”, ci „funcționează mai bine decât alternativele și de ce?”. O bună practică autentică este una care îi ajută pe profesori să-și vadă impactul asupra învățării elevilor și să-și ajusteze acțiunea în consecință.

Cadrul didactic – actorul central al schimbării

Hargreaves și Fullan (2012) au propus conceptul de **capital profesional**, format din trei componente: capitalul uman (cunoștințele și competențele fiecărui profesor), capitalul social (calitatea relațiilor și a colaborării dintre profesori) și capitalul decizional (capacitatea de a formula judecăți profesionale în situații complexe). Autorii arată că școlile se schimbă cu adevărat nu atunci când angajează câțiva profesori excepționali, ci atunci când investesc în colaborarea dintre toți profesorii și în dezvoltarea judecății lor profesionale.

Această idee este confirmată și de cercetarea lui Day și Gu (2010), care a arătat că eficiența profesorilor pe parcursul carierei depinde în mare măsură de angajamentul lor și de sprijinul pe care îl primesc din partea colegilor și a conducerii. În spațiul românesc, lucu (2004) subliniază că profesionalizarea carierei didactice presupune trecerea de la rolul de executant al programelor la cel de practician reflexiv, capabil să-și analizeze și să-și îmbunătățească permanent activitatea.

Bunele practici pe care le prezentăm în continuare au un element comun: toate îl pun pe profesor în poziția de autor al schimbării, nu de simplu beneficiar al ei.

Exemple de bune practici din școală

Exemplele de mai jos sunt construite pe baza unor situații frecvent întâlnite în școlile românești și sunt însoțite de fundamentarea lor teoretică. Ele nu sunt rețete, ci modele care pot fi adaptate fiecărui context.

Comunitatea de învățare profesională și lecția deschisă

Într-o școală gimnazială, profesorii din aria curriculară „Limbă și comunicare” au decis să transforme întâlnirile comisiei metodice, până atunci dominate de aspecte administrative, într-un spațiu de învățare profesională. O dată pe lună, un profesor susține o lecție deschisă, iar colegii o observă după o grilă stabilită împreună, centrată nu pe profesor, ci pe ceea ce fac și învață elevii. După lecție, echipa discută ce a funcționat, ce dificultăți au întâmpinat elevii și cum ar putea fi îmbunătățită activitatea. Profesorul care a predat nu este evaluat, ci sprijinit.

Practica se sprijină pe conceptul de **comunitate de învățare profesională**, pe care Stoll și colaboratorii săi (2006) îl descriu ca un grup de profesori care își analizează în mod colaborativ și continuu practica, cu scopul îmbunătățirii învățării elevilor. Condiția esențială a reușitei este încrederea: fără un climat în care greșeala este acceptată ca ocazie de învățare, observarea reciprocă devine un exercițiu de control și este respinsă.

Evaluarea formativă și feedbackul care ajută

Un profesor de matematică de liceu a observat că elevii citeau doar nota de pe lucrare și ignorau corecturile. A schimbat modul de lucru: la testele de progres, elevii primesc mai întâi doar comentarii scrise – ce au rezolvat corect, unde au greșit și ce pas următor trebuie să facă –, iar nota vine abia după ce au corectat singuri o parte dintre greșeli. La începutul fiecărei unități, elevii primesc criteriile de reușită, iar la final completează o scurtă fișă de autoevaluare.

Practica pornește de la analiza clasică realizată de Black și Wiliam (1998), care au arătat că evaluarea formativă – folosirea informațiilor despre învățare pentru a ajusta predarea și învățarea – are efecte importante asupra rezultatelor elevilor, mai ales ale celor cu dificultăți. Hattie și Timperley (2007) au arătat, la rândul lor, că feedbackul eficient răspunde la trei întrebări: unde merg (care este obiectivul), cum mă descurc (unde mă aflu față de obiectiv) și ce urmează (ce trebuie să fac pentru a progresa). Feedbackul centrat pe persoană („ești un elev bun”) are efecte mult mai reduse decât cel centrat pe sarcină și pe strategie.

Învățarea prin proiecte în parteneriat cu comunitatea

Într-o școală dintr-un oraș mic, elevii de clasa a VII-a au realizat, pe parcursul unui semestru, un proiect despre calitatea apei din râul care traversează localitatea. Proiectul a integrat biologia, chimia, geografia, matematica și limba română: elevii au prelevat probe împreună cu specialiști de la o instituție locală, au interpretat date, au realizat grafice, au scris un raport și l-au prezentat în fața

consiliului local. Unele dintre propunerile lor au fost preluate într-o campanie de ecologizare.

Învățarea prin proiecte răspunde direct orientării curriculumului spre competențe și dezvoltă competențe transversale precum colaborarea, gândirea critică și comunicarea. Cucos (2014) subliniază valoarea formativă a activităților care leagă cunoașterea școlară de viața reală și care îl transformă pe elev din receptor în participant activ. Condiția de reușită este planificarea riguroasă: un proiect fără obiective de învățare clare riscă să devină doar o activitate plăcută, fără rezultate de învățare consistente.

Diferențierea și incluziunea în clasa eterogenă

O învățătoare dintr-o clasă a III-a cu elevi foarte diferiți ca nivel – unii citind fluent, alții încă cu dificultăți, doi elevi cu cerințe educaționale speciale – a organizat activitatea de lectură pe grupe flexibile. Toți elevii lucrează pe aceeași temă și urmăresc aceleași obiective esențiale, dar cu texte de dificultate diferită, cu sprijin diferit și cu sarcini de extindere pentru cei avansați. Grupele se schimbă periodic, pe baza evaluării progresului, pentru a evita etichetarea elevilor.

Tomlinson (2014) definește diferențierea ca adaptarea conținutului, a procesului, a produsului și a mediului de învățare la nevoile, interesele și nivelul de pregătire ale elevilor, pornind de la principiul că toți elevii pot progresa dacă primesc provocări potrivite. Diferențierea este fundamentul unei educații incluzive și răspunde principiului echității, afirmat puternic în legislația actuală. Ea presupune însă timp de pregătire și competențe de evaluare continuă, motiv pentru care colaborarea cu profesorul de sprijin și cu consilierul școlar este esențială.

Mentoratul profesorilor debutanți

Un liceu tehnologic se confrunta cu plecarea frecventă a profesorilor tineri după primul an. Conducerea a introdus un program intern de mentorat: fiecare debutant este asociat unui profesor cu experiență, cu care are întâlniri regulate, observă lecții și primește sprijin în planificare, managementul clasei și relația cu părinții. Mentorii sunt aleși pe baza voluntariatului și a experienței, iar contribuția lor este recunoscută public.

Mentoratul are un rol important în noul cadru legislativ, care îl consacră ca parte a dezvoltării profesionale a cadrelor didactice (Legea nr. 198/2023). Beneficiile sunt duble: debutanții trec mai ușor prin perioada de adaptare, pe care Day și Gu (2010) o descriu ca decisivă pentru angajamentul ulterior, iar mentorii își regăsesc motivația prin asumarea unui rol nou, de formator.

Parteneriatul autentic cu familia

O școală gimnazială a înlocuit ședințele cu părinții, în care dirigintele citea situația notelor și absențelor, cu întâlniri individuale scurte, programate, în care părintele, elevul și dirigintele discută împreună progresul și stabilesc două-trei obiective pentru perioada următoare. În plus, școala organizează ateliere pentru părinți pe teme alese de aceștia, cum ar fi sprijinul la teme sau utilizarea echilibrată a tehnologiei.

Epstein (2011) a descris șase tipuri de implicare a familiei: sprijinul pentru rolul de părinte, comunicarea, voluntariatul, învățarea acasă, participarea la decizie și colaborarea cu comunitatea. Modelul arată că parteneriatul nu se reduce la informarea părinților, ci presupune o relație bidirecțională, în care familia este tratată ca resursă, nu doar ca destinatar al mesajelor școlii.

Digitalizarea responsabilă

După perioada învățării la distanță, un colegiu a hotărât să nu renunțe la instrumentele digitale, dar nici să le folosească la întâmplare. O echipă de profesori a realizat o diagnoză a competențelor digitale ale personalului, utilizând cadrul european DigCompEdu (Redecker, 2017), și a organizat formare internă între colegi. Școala a adoptat și reguli clare privind utilizarea instrumentelor de inteligență artificială în temele elevilor: când sunt permise, cum trebuie declarate și cum sunt proiectate sarcinile astfel încât să pună accent pe gândirea proprie a elevului.

Buna practică nu constă în cantitatea de tehnologie folosită, ci în integrarea ei cu scop pedagogic clar. Cadrul DigCompEdu subliniază că competența digitală a profesorului include nu doar utilizarea resurselor, ci și evaluarea, abilitarea elevilor și dezvoltarea competenței digitale a acestora.

Educația socio-emoțională și bunăstarea elevilor

O școală a introdus, la începutul fiecărei zile, un scurt moment de întâlnire a clasei, în care elevii își exprimă starea, se stabilesc obiectivele zilei și se discută eventualele probleme ale grupului. Diriginții au urmat o formare în educație socio-emoțională, iar consilierul școlar a elaborat, împreună cu elevii, un set de activități pentru gestionarea emoțiilor și rezolvarea conflictelor.

Meta-analiza realizată de Durlak și colaboratorii săi (2011) a arătat că programele școlare de învățare socio-emoțională bine implementate îmbunătățesc nu doar competențele sociale și

emoționale ale elevilor și comportamentul lor, ci și rezultatele școlare. Bunăstarea elevilor nu este, așadar, o preocupare separată de învățare, ci o condiție a acesteia.

De la practici izolate la cultura școlii

Exemplele prezentate au o trăsătură comună: fiecare a pornit de la inițiativa unui sau a câtorva profesori. Riscul major al oricărei bune practici este să rămână izolată, legată de persoana care a inițiat-o, și să dispară atunci când aceasta pleacă sau obosește. Transformarea bunelor practici într-o cultură a școlii presupune câteva condiții.

Prima condiție este **leadershipul**. Leithwood, Harris și Hopkins (2008) au arătat că liderii școlari de succes influențează învățarea elevilor mai ales indirect, prin motivația, competențele și condițiile de muncă ale profesorilor. Un director care recunoaște inițiativele, oferă timp pentru colaborare și protejează profesorii de birocrația inutilă creează terenul pe care bunele practici pot crește. Joița (2000) arată, în același sens, că fiecare profesor este un manager al clasei, iar sprijinirea acestui rol este una dintre responsabilitățile esențiale ale conducerii.

A doua condiție este **timpul și structura**. Colaborarea profesională nu se produce spontan într-un program încărcat. Școlile care reușesc să dezvolte bune practici își organizează orarul și activitatea metodică astfel încât profesorii să aibă momente dedicate observării, discuției și planificării comune.

A treia condiție este **documentarea și diseminarea**. O bună practică devine transferabilă atunci când este descrisă clar: contextul, obiectivele, pașii, resursele, rezultatele și dificultățile întâmpinate. Portofoliile, cercurile pedagogice, conferințele și platformele de schimb de experiență sunt mijloace prin care o inițiativă locală poate deveni sursă de inspirație pentru alții.

A patra condiție este **evaluarea**. Fără o preocupare constantă pentru efectele reale asupra elevilor, o bună practică poate degenera în ritual. Întrebarea pe care profesorii și conducerea trebuie să și-o pună periodic este cea formulată de Hattie (2009): ce impact are ceea ce facem asupra învățării elevilor noștri și cum știm acest lucru?

Concluzii

Reformele educaționale oferă direcția, cadrul și, uneori, resursele schimbării, dar nu o pot produce singure. Transformarea reală a școlii are loc în practica de zi cu zi, prin deciziile pe care profesorii le iau în fiecare lecție, în fiecare evaluare și în fiecare relație cu elevii și părinții. De aceea, cadrul didactic nu este doar destinatarul reformei, ci principalul ei autor.

Bunele practici prezentate în acest articol – comunitățile de învățare profesională, evaluarea formativă, învățarea prin proiecte, diferențierea, mentoratul, parteneriatul cu familia, digitalizarea responsabilă și educația socio-emoțională – arată că schimbarea nu presupune neapărat resurse excepționale, ci claritate pedagogică, colaborare și perseverență. Ele au în comun centrarea pe învățarea elevului, fundamentarea teoretică și disponibilitatea profesorilor de a-și analiza critic propria activitate.

Pentru ca aceste practici să nu rămână inițiative izolate, școala are nevoie de un leadership care să le susțină, de timp și structuri pentru colaborare, de mecanisme de diseminare și de o cultură a evaluării orientate spre dezvoltare. Doar astfel distanța dintre reformă și practica de zi cu zi poate fi redusă, iar școala poate deveni cu adevărat o organizație care învață.

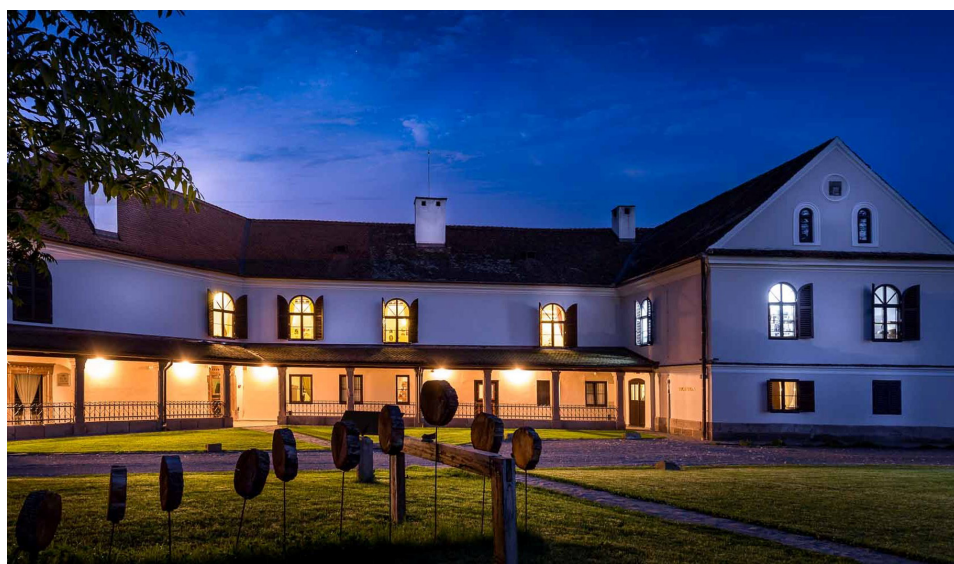
Conf.univ.dr. Sebastian CHIRIMBU

Universitatea „Spiru Haret”,

Facultatea de Psihologie și Științele Educației (București)

Bibliografie

- Black, P., & Wiliam, D. (1998). Assessment and classroom learning. *Assessment in Education: Principles, Policy & Practice*, 5(1), 7–74.
- Cucos, C. (2014). *Pedagogie* (ed. a III-a). Polirom.
- Day, C., & Gu, Q. (2010). *The new lives of teachers*. Routledge.
- Durlak, J. A., Weissberg, R. P., Dymnicki, A. B., Taylor, R. D., & Schellinger, K. B. (2011). The impact of enhancing students' social and emotional learning: A meta-analysis of school-based universal interventions. *Child Development*, 82(1), 405–432.
- Epstein, J. L. (2011). *School, family, and community partnerships: Preparing educators and improving schools* (ed. a 2-a). Westview Press.
- Fullan, M. (2007). *The new meaning of educational change* (ed. a 4-a). Teachers College Press.
- Hargreaves, A., & Fullan, M. (2012). *Professional capital: Transforming teaching in every school*. Teachers College Press.
- Hattie, J. (2009). *Visible learning: A synthesis of over 800 meta-analyses relating to achievement*. Routledge.
- Hattie, J., & Timperley, H. (2007). The power of feedback. *Review of Educational Research*, 77(1), 81–112.
- Iucu, R. B. (2004). *Formarea cadrelor didactice. Sisteme, politici, strategii*. Humanitas Educațional.
- Joița, E. (2000). *Management educațional. Profesorul-manager: roluri și metodologie*. Polirom.
- Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023. *Monitorul Oficial al României*, Partea I, nr. 613 din 5 iulie 2023.
- Leithwood, K., Harris, A., & Hopkins, D. (2008). Seven strong claims about successful school leadership. *School Leadership & Management*, 28(1), 27–42.
- Redecker, C. (2017). *European framework for the digital competence of educators: DigCompEdu*. Publications Office of the European Union.
- Stoll, L., Bolam, R., McMahon, A., Wallace, M., & Thomas, S. (2006). Professional learning communities: A review of the literature. *Journal of Educational Change*, 7(4), 221–258.
- Tomlinson, C. A. (2014). *The differentiated classroom: Responding to the needs of all learners* (ed. a 2-a). ASCD.

„HOTEL ÎN CASTEL” – un concept turistic nou de care avem nevoie

George V. GRIGORE

Câte domnițe și câți cavaleri nu și-au dorit să fie măcar pentru o zi castelan cu drepturi depline?! Să fie cazat/cazată într-un dormitor somptuos, să servească masa într-un ritual majestuos, sau să se plimbe pe aleile unui parc decorat ca la revistă?

Iată că reședințele nobiliare ale celor care au reprezentat, până la instalarea regimului comunist, elitele politice și economice din regiunile României au devenit din ce în ce mai atractive pentru industria ospitalității, dar și pentru comunitățile locale, care sunt implicate în activitățile turistice. Castelele și conacele intrate în circuitul turistic sunt clădiri istorice „cu personalitate”. Pereții lor au multe povești de spus, domeniile întinse din jurul lor oferă vizitatorilor posibilități nenumărate de relaxare, iar excursiile în natură sau cele la atelierele meșteșugarilor din satele învecinate întregesc experiența turiștilor care aleg să își petreacă o noapte în camerele lor cu parfum de epocă. „La conac vin în primul rând turiști care vor să se bucure împreună cu prietenii și familia de liniștea vieții de la sat, de natură și de mâncarea tradițională românească, pregătită din ingrediente locale, naturale”, spun reprezentanții „Mihai Eminescu Trust”, fundația patronată de Regele Charles al Marii Britanii, care are în proprietate conacul Apafi din Malancrav, precum și alte clădiri cu valoare de patrimoniu din Transilvania. Malancrav este un sat din inima Transilvaniei, uitat de lume până nu demult, pe care conacul și casele de oaspeți, administrate prin intermediul proiectului de economie socială „Experience Transylvania”, l-au revitalizat și l-au pus pe harta turistică a României. Conacul și casele de oaspeți ale Fundației Mihai Eminescu Trust își propun să definească un model de bune practici în turismul cultural. „Ne dorim să arătăm oamenilor din satele în care lucrăm, dar și românilor, în general, că păstrarea tradițiilor și conservarea patrimoniului local sunt profitabile. O casă veche cu două camere, restaurată folosind materiale și tehnici tradiționale și amenajată la fel cum ar fi fost și acum 100 de ani, reprezintă pentru turiști o vizită înapoi în timp și o experiență de neuitat, iar pentru o familie de săteni principala sursă de venit”, explică Caroline Fernolend, directorul executiv al Fundației Mihai Eminescu Trust. Cu o capacitate de cazare de nouă persoane (patru camere duble și una single), conacul Apafi primește turiști încă din anul 2007. În

aceeași perioadă a fost deschisă și prima casă de oaspeți (Machine House) de pe Domeniul Zabola, care a aparținut familiei Mikes. Moștenitorii familiei nobiliare maghiare, care acum trăiesc în Anglia, au reușit să își recupereze proprietatea în justiție, transformând-o într-o destinație turistică. De atunci, numărul castelelor și conacelor care au intrat în circuitul turistic a crescut. Unele au revenit foștilor proprietari care au decis să le opereze ei înșiși, altele sunt gestionate de fundații, iar unele au fost achiziționate de la foștii proprietari de antreprenori care le-au renovat conform planurilor inițiale și le-au transformat în pensiuni sau în spații de evenimente.

Un astfel de antreprenor este Lilla Racz care a cumpărat, împreună cu soțul ei, Castelul Daniel din Tălișoara, județul Covasna, o clădire care datează din secolul al XVIII-lea. Castelul a fost renovat prin păstrarea cât mai multor elemente originare și a primit o cofinanțare de la Fondul European de Dezvoltare Rurală în valoare de 200.000 de euro. Antreprenorii Cristina și Daniel Vasilescu din Craiova au făcut același lucru atunci când au cumpărat și renovat una dintre vechile cule oltenești din Măldărești, județul Gorj. Un exemplu similar este cel al Castelului Haller din Ogra, județul Mureș, a cărui temelie a fost pusă în secolul al XVII-lea și care a fost cumpărat și transformat de către Reka și Kinga Foris într-o afacere de succes. Cele două surori au cumpărat castelul în 2007 de la moștenitorii familiei Haller, au angajat un arhitect specializat în restaurări, iar din anul 2011 au reușit să deschidă o pensiune, un restaurant și o cramă, toate păstrând amprenta inițială.

Dacă familiile nobiliare și clădirile pe care le-au locuit au trecut, de-a lungul istoriei, prin momente zbuciumate, pentru conacele și castelele intrate în circuitul turistic istoria „s-a liniștit”, cele mai multe oferind acum experiențe care pun accentul pe relaxare departe de viața cotidiană agitată și pe redescoperirea tradițiilor satului. Conacele și castelele au avut însă de trecut prin experiența comunismului, când domeniile foștilor nobili au fost expropriate, intrând în proprietatea publică. Au fost transformate în școli, grădinițe, cămine culturale, sanatorii sau au fost utilizate de CAP-urile locale, fiind lăsate să se degradeze. Neglijarea clădirilor a continuat sau chiar a avansat după 1990. Un deceniu mai târziu, moștenitorii foștilor proprietari au început să își câștige drepturile în instanță, dar cele mai multe din

acestea se aflau într-un stadiu avansat de degradare. Treptat, clădirile au început să își recapete fosta strălucire, iar în multe cazuri acest lucru a fost reușit prin turism. Castelul Mikes și domeniul său întins din Zabola este un astfel de exemplu. Prima clădire de pe domeniu, care a intrat în circuitul turistic în urmă cu zece ani, „Machine House”, adăpostea centrala care furniza, în urma cu mai bine de un secol, curent pentru domeniul nobiliar și alte patru sate învecinate. Businessul s-a extins ulterior cu alte clădiri, precum casa grădinarului sau atelierul unde se făceau șei pentru cai, care au fost renovate și utilizate ca spații de cazare. Cu fondurile obținute din afacere, proprietarii au renovat principala clădire a domeniului, căreia i se spune „Castelul Nou” și care datează din secolul al XIX-lea. La fel este și cazul contelui Tibor Kalnoky, născut în Germania, crescut în Franța, care și-a redescoperit rădăcinile transilvănene și a hotărât să se întoarcă, redobândind proprietățile familiei după opt ani de procese cu statul român. Inițial a restaurat, respectând tehnicile tradiționale, mai multe case de oaspeți la Micloșoara și Valea Crișului, care însumază zece camere, mobilierul și textilele folosite fiind antichități autentice din regiune, iar fondurile obținute de la turiști au fost utilizate pentru renovarea Castelului Kalnoky.

De partea cealaltă a Carpaților, moștenitoarea Conacului Polizu din satul Maxut, județul Iași, Irina Ioana Riscuția, împreună cu inginerul Constantin Ștefănuță, a început un amplu proces de renovare care a durat șase ani, singurul scop fiind acela de a readuce la viață clădirile și domeniul agricol, pe baza amintirilor și pozelor vechi. Ulterior a fost luată decizia ca turiștii să poată veni și să aibă acces în acest spațiu.

Faptul că majoritatea clădirilor cu valoare de patrimoniu intrate în circuitul turistic sunt localizate în Transilvania nu este o coincidență, aici fiind cele mai multe castele și conace din România. Proiectul „Castel în Transilvania” a numărat peste 300 de castele și conace numai în Transilvania, iar majoritatea nu sunt încă povești de succes, ele aflându-se în stadii avansate de degradare. Proiectul se adresează proprietarilor și administratorilor castelelor din Transilvania, comunităților locale și administrațiilor publice, care are ca scop conștientizarea situației castelelor din Transilvania și existența posibilităților de valorificare a acestora. Spre deosebire de

turismul în masă, numărul de camere în pensiunile din clădirile istorice sunt limitate. De cele mai multe ori proprietarii încearcă să utilizeze cât mai multe elemente din aspectul inițial al clădirii, punând în evidență particularitățile și încercând să creeze o poveste pe baza acestora. „Având în vedere că am conceput fiecare cameră ca fiind unică, cu propria ei poveste care se leagă de istoria castelului, este ușor să oferim o experiență pe partea de cazare. Am dorit, totodată, să cuplăm această experiență și cu celelalte oferte. Pe partea de gastronomie oferim reinterpretări de rețete tradiționale unde încercăm să folosim, cât de mult se poate, ingrediente locale și proaspete”, explică Lila Racz, proprietara Castelului Daniel. Acum pensiunea adăpostește de clădirea principală are opt camere, iar când vor fi finalizate lucrările de renovare ale unei alte clădiri a reședinței nobiliare, vor mai fi inaugurate alte 12 camere, o sală de conferințe și un centru spa, care va fi amplasat într-o pivniță boltită de 500 mp. Pentru că proprietatea se află în afara circuitelor turistice culturale din Transilvania, proprietarii au ales să investească pentru a putea adăuga noi servicii în ofertă. „Noi credem că există potențial de creștere însă, cu cele opt camere disponibile, ne este foarte greu să țintim segmentul corporate. Cu noile camere, sala de conferințe și centrul wellness estimăm că vom avea o creștere semnificativă a numărului de turiști și vom avea un potențial mai bun de valorificare a capacității de cazare, inclusiv în extrasezon”, susține Lila Racz. Antreprenoria consideră, pe de altă parte, că legislația care prevede clasificarea castelelor și conacelor istorice ca pensiuni nu este în avantajul acestor locații, care au propriul lor specific, în Europa existând conceptul de „Castle Hotel” (hotel în castel), termen care la noi nu este folosit. O atare clasificare și la noi ar ajuta mult la dezvoltarea acestui segment turistic ce aduce pe lângă atractivitatea arhitecturală și parfumul de epocă ce are valoarea lui. Astfel ar mai apărea inițiative de renovare a altor asemenea destinații de poveste, ce s-ar adăuga celor deja existente, iar prințesele – domnișoare și cavalerii – tineri își vor putea împlini visul de a petrece o zi la castel...

Surse: businessmagazine.ro; faraway.ro; anapedia-travel.ro; ecomedia.ro; business24.ro; casteltransilvania.ro; localtravel.ro; travelminit.ro

